

ΌΣΟ ΜΠΟΡΕΙΣ Κ.Π Καβάφης

Λογοτεχνικό Είδος.

Διδακτικό ποίημα του Καβάφη που γράφτηκε το 1913

Τίτλος

Ο τίτλος του ποιήματος είναι κειμενικός. Ο Καβάφης προτείνει να αντισταθούμε στη μαζοποίηση. Ωστόσο αυτός ο δρόμος είναι δύσκολος. Αναγνωρίζει τις δυσκολίες που υπάρχουν και γι' αυτό δεν είναι απόλυτος και αυστηρός.

Θέμα.

Ο ποιητής απευθύνεται στον εαυτό του και στους αποδέκτες του ποιήματος. Το ποίημα αποδίδει τις σκέψεις του ποιητή για το πώς θα πρέπει οι άνθρωποι να αντιμετωπίζουν τη ζωή τους, ώστε να μπορέσουν να διαφυλάξουν τον αυτοσεβασμό και την αξιοπρέπειά τους.

Διάρθρωση ενοτήτων.

- **1η ενότητα (1η στροφή):** *Κι αν δεν...κι ομιλίες:* Μια παραίνεση για την αποφυγή του εξευτελισμού της ζωής.
- **2^η ενότητα (2^η στροφή):** *Μην την εξευτελίζεις...ξένη φορτική:* Οι τρόποι εξευτελισμού της ζωής και η κατάληξη.

Νοηματική εμβάθυνση.

Ο Καβάφης απευθύνεται σε ένα υποθετικό αποδέκτη. Τον παραινεί να προσπαθήσει να μην εξευτελίζει τη ζωή του με ανούσιες συναναστροφές, εάν δεν καταφέρει τους στόχους του σε αυτή. Γιατί στο τέλος η ζωή του θα καταντήσει ανυπόφορη και ξένη.

Ερμηνεία ιδιαίτερων σημείων.

1η στροφή: Η προσπάθεια διαφύλαξης της αξιοπρέπειας.

Ο ποιητής απευθύνεται στον οποιονδήποτε άνθρωπο, αλλά έμμεσα και στον εαυτό του και του υποδεικνύει μια στάση ζωής που θα έπρεπε, κατά τη γνώμη του, να ακολουθεί ο άνθρωπος στη ζωή. Ο καθένας κάνει όνειρα και με βάση αυτά θέτει στόχους στη ζωή και παλεύει να τους πραγματοποιήσει. Ωστόσο, πολλές φορές οι προσπάθειες μας αποτυγχάνουν και δεν πετυχαίνουμε όσα ονειρευόμαστε. Κατά τον ποιητή, θα πρέπει παρά την αποτυχία μας να διατηρούμε την αξιοπρέπεια μας και να μην εξευτελίζουμε τη ζωή μας. Να μην την εκχυδαίζουμε με ανούσιες σχέσεις και να μην την φθείρουμε με κακές συναναστροφές. Να αποφεύγουμε τις κοσμικότητες και τις ρηχές συνομιλίες.

Η φράση *όσο μπορείς*, η οποία αποτελεί και τον τίτλο του ποιήματος δείχνει πως ο ποιητής αντιλαμβάνεται ότι δεν είναι πάντοτε εφικτό για έναν άνθρωπο να επιλέγει τα άτομα με τα οποία συναναστρέφεται και να αποφεύγει τις ανούσιες παρέες. Γι' αυτό και ο ποιητής, από τον τίτλο κιάλας του ποιήματος,

συμβουλεύει τον αναγνώστη του, να αποφεύγει τις περιττές συναναστροφές όσο μπορεί.

Το επίθετο *πολλή* και η γενική *του κόσμου* που δηλώνει συνάφεια, αναφέρονται σε μαζικού χαρακτήρα συναναστροφές, ανούσιες και επιφανειακές και όχι σε ουσιώδεις μέσα από τις οποίες ο άνθρωπος έχει τη δυνατότητα να συνάψει σωστές και με περιεχόμενο.

2η στροφή: Πως ο άνθρωπος μπορεί να εξυτελίσει τη ζωή του και το αποτέλεσμα.

Στη δεύτερη στροφή του ποιήματος, επαναλαμβάνεται η παραίνεση της πρώτης στροφής και ο ποιητής εξηγεί με ποιους τρόπος εξυτελίζεται η ζωή. Στο τέλος αναφέρεται στο αποτέλεσμα αυτού του εξυτελισμού.

Οι συνεχόμενες τροπικές μετοχές που χρησιμοποιούνται *πηαίνοντας*, *γυρίζοντας*, *εκθέτοντας* τοποθετημένες στη σειρά, μας δείχνουν τη συνεχή φθορά της ζωής. Κατά τη γνώμη του ποιητή, η ζωή ευτελίζεται καθημερινά μέσα από ρηχές και ανούσιες κοινωνικές σχέσεις και συναναστροφές.

Ωστόσο ο ποιητής δεν μας προτείνει μια ζωή αντικοινωνική. Δεν επιθυμεί την απομόνωση του ανθρώπου από το κοινωνικό σύνολο, αλλά ζητά από τον άνθρωπο να έχει μια σωστή κοινωνικότητα που να βασίζεται σε ειλικρινείς και ουσιαστικές συναναστροφές που προσφέρουν ψυχική πληρότητα.

Αφηγηματική οργάνωση.

Στιχουργία: Το ποίημα είναι γραμμένο σε ιαμβικό μέτρο και οι στίχοι είναι ανισοσύλλαβοι χωρίς ομοιοκαταληξία. Αποτελείται από δύο πεντάστιχες στροφές.

Γλώσσα και ύφος.

Απλή δημοτική γλώσσα με μερικούς ιδιωματικούς τύπους. Το ύφος χαρακτηρίζεται από εκφραστική λιτότητα, έχει παραινετικό και πεζολογικό χαρακτήρα. Επιπλέον είναι έντονος ο διδακτικός τόνος (με τη χρήση των ρημάτων σε υποτακτική και προστακτική και με την εμφανή χρήση του β' ενικού προσώπου).

Εκφραστικά μέσα (ενδεικτικά).

Τα εκφραστικά μέσα είναι ελάχιστα.

- **Επαναλήψεις:** *μπορείς...μπορείς-μην την εξυτελίζεις...Μην την εξυτελίζεις-μες στην πολλή...μες στες πολλές.*
- **Μεταφορά:** *πηαίνοντας την, γυρίζοντας...την καθημερινήν ανοησία.*
- **Παρομοίωση:** *σα μια ξένη φορτική.*